

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/130/2018
Identifikačné číslo spisu: 1315219967
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1315219967.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. I., bývajúceho v S., adresa na doručovanie A. O. X, zastúpeného JUDr. Petrom Belicom, advokátom so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 36, proti žalovanej X. R., rod. S., bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. Jankou Hazlingerovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Nobelova 9, o vrátenie daru s príslušenstvom a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 598/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 6. apríla 2017 sp. zn. 1 Co 3/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením zo 14. septembra 2016 č. k. 12 C 598/2015-219 zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia; ktorým sa žalobca domáhal rozhodnutia, ktorým by súd prvej inštancie zakázal žalovanej vstupovať na nehnuteľnosti (tieto sú predmetom žaloby o vrátenie daru). Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zopakoval skutočnosti, ktoré uvádzal už v žalobe o vrátenie daru majúce za to, že zo strany žalovanej pretrváva podozrenie zo psychického násillia voči nemu. Súd prvej inštancie z predložených listinných dôkazov, predovšetkým z policajných správ dospel k záveru, že nebolo preukázané, ani len osvedčené, že by sa žalovaná dopúšťala násillného konania voči žalobcovi, ako spoluvlastníkovi sporného rodinného domu. Násillie možno definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu, a podobne. Poznamenal, že žalobca sám pred orgánmi činnými v trestnom konaní uviedol, že týmito incidentmi mu nebolo spôsobené fyzické násillie, ani iným spôsobom nebol ohrozovaný. Žalovaná je stále spoluvlastníčkou sporného rodinného domu a vyhovením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by bolo porušené jej základné právo na bývanie. Nebolo teda ani len osvedčené podozrenie z násillia zo strany žalovanej vo vzťahu k žalobcovi.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením zo 6. apríla 2017 sp. zn. 1 Co 3/2017 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení uviedol, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne a právne správne, pričom sa v celom rozsahu

stotožnil s jeho dôvodmi [§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku; (ďalej len „CSP“)]. Na zdôraznenie správnosti poznamenal, že v čase vydania uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia (§ 329 ods. 2 CSP) z obsahu spisu nevyplývajú skutočnosti, pre ktoré by bola žalovaná dôvodne podozrivá z násilia voči žalobcovi. Predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je to, že povinná osoba je dôvodne podozrivá z násilia, predovšetkým fyzického násilia, hoci sa nedá vylúčiť ani psychické týranie. Dôvodnosť podozrenia nemusí mať kvalitu podozrenia potrebného na začatie trestného stíhania alebo priestupkového konania, a preto súd nemusí uvažovať o vzťahu podozrenia k prípadnému trestnému alebo inému obdobnému postihu povinnej osoby. Konštatoval, že z obsahu spisu nepochybne vyplýva len to, že strany sporu navzájom na seba podali viaceré trestné oznámenia, ktoré však boli vyvolané chovaním vo vzťahu k spoločnému majetku, k užívaniu spoločných vecí. Sám žalobca prehlásil na polícii, že nedošlo k fyzickému násiliu vo vzťahu k nemu; z obsahu spisu tiež nevyplýva, že by sa žalovaná dopúšťala psychického násilia vo vzťahu k žalobcovi. Hoci žalobca tvrdil, že sa voči nemu žalovaná dopúšťa (aj) psychického násilia, neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by tento záver vyvodil; jeho tvrdenie možno hodnotiť ako veľmi všeobecné.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Namietal, že súd prvej inštancie a rovnako tak odvolací súd sa so skutočnosťami a dôvodmi, ktorými preukazoval nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia nedostatočne a nesprávne vysporiadali a nesprávne rozhodli. Uviedol, že rozhodnutia oboch súdov sú absolútne nedostatočne odôvodnené, arbitrárne a nepreskúmateľné. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu a rovnako tak uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že zruší uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s uznesením odvolacieho súdu a vyhovie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v požadovanom znení.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, a k v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (pozri rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo 236/2016, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 19/2017). Najvyšší súd rovnako v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 157/2017 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 21/2018 uviedol, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého bola podaná nadväzujúca žaloba.

8. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 CSP, dovolací súd prednostne skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti v dovolaní tvrdenej procesnej vady v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristúpi dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Z uvedeného je zrejmé, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

9. V danom prípade dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je ani rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Z obsahu spisu a zo samotného dovolania je zrejmé, že žalobca podal na Okresnom súde Bratislava III 24. septembra 2015 žalobu vo veci samej, a to žalobu o vrátenie daru.

10. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

11. V predmetnej veci však nejde ani o jeden z vymenovaný prípadov. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním žalobcu nie je rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, pretože žalobca podal tak, ako bolo vyššie uvedené, ešte pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobu vo veci samej, a teda rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nekonzumuje vec samu.

12. Keďže v danom prípade nejde o rozhodnutie vo veci samej (ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí), dovolací súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k žalobcom namietanej procesnej nesprávnosti.

13. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.